

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

MÔNG QUỐC HÙNG

QUẢN LÝ CHI TRẢ DỊCH VỤ MÔI TRƯỜNG
RỪNG TỈNH BẮC KẠN

LUẬN VĂN THẠC SĨ
THEO ĐỊNH HƯỚNG ỨNG DỤNG

Ngành: QUẢN LÝ KINH TẾ

THÁI NGUYÊN, NĂM 2020

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

MÔNG QUỐC HÙNG

**QUẢN LÝ CHI TRẢ DỊCH VỤ MÔI TRƯỜNG
RỪNG TỈNH BẮC KẠN**

Ngành: QUẢN LÝ KINH TẾ
Mã số: 8.34.04.10

**LUẬN VĂN THẠC SĨ
THEO ĐỊNH HƯỚNG ỨNG DỤNG**

Người hướng dẫn khoa học: TS. VŨ QUỲNH NAM

THÁI NGUYÊN, NĂM 2020

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan Luận văn này do tôi thực hiện dưới sự hướng dẫn của Cô giáo hướng dẫn khoa học TS Vũ Quỳnh Nam và không trùng lặp với bất kỳ luận văn hoặc công trình nào khác. Các tư liệu và số liệu sử dụng trong luận văn được thu thập từ các nguồn gốc đáng tin cậy.

Thái Nguyên, tháng 4 năm 2020

Tác giả luận văn

Mông Quốc Hùng

LỜI CẢM ƠN

Tôi xin chân thành cảm ơn Cô giáo TS Vũ Quỳnh Nam, người đã tận tình hướng dẫn và định hướng cho tôi trong việc hoàn thành công trình luận văn này.

Tôi xin chân thành cảm ơn các thầy, cô giáo Phòng đào tạo, các thầy giáo, cô giáo Trường Đại học Kinh tế và Quản trị kinh doanh - Đại học Thái Nguyên đã có những góp ý quý báu và giúp đỡ tôi trong quá trình học tập, nghiên cứu và hoàn thành luận văn.

Tôi xin gửi lời cảm ơn Lãnh đạo và các đồng nghiệp cơ quan nơi tôi đang công tác đã tạo điều kiện cho tôi được đi học nâng cao trình độ trong thời gian qua.

Tôi xin gửi lời cảm ơn gia đình, các bạn bè đồng nghiệp đã tạo điều kiện và giúp đỡ nhiệt tình để tôi có thể hoàn thành quá trình học tập và nghiên cứu tại Trường Đại học Kinh tế và Quản trị kinh doanh - Đại học Thái Nguyên.

Xin trân trọng cảm ơn.

Thái Nguyên, tháng 8 năm 2020

Tác giả luận văn

Mông Quốc Hùng

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC.....	iii
DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT	vii
DANH MỤC CÁC BẢNG.....	viii
DANH MỤC CÁC BIỂU ĐỒ, SƠ ĐỒ.....	x
MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của đề tài	1
2. Mục tiêu nghiên cứu.....	3
3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu.....	3
4. Đóng góp của luận văn.....	4
5. Cấu trúc của luận văn.....	5
Chương 1. CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ KINH NGHIỆM THỰC TIỄN VỀ QUẢN LÝ CHI TRẢ DỊCH VỤ MÔI TRƯỜNG RỪNG.....	6
1.1. Cơ sở lý luận về quản lý chi trả dịch vụ môi trường rừng.....	6
1.2. Nội dung của quản lý chi trả dịch vụ môi trường rừng.....	14
1.2.1. Xây dựng kế hoạch chi trả dịch vụ môi trường rừng.....	14
1.2.2. Tổ chức quản lý hoạt động chi trả dịch vụ môi trường rừng.....	15
1.2.3. Công tác thanh tra, kiểm tra, giám sát hoạt động chi trả dịch vụ môi trường rừng	16
1.3. Các yếu tố ảnh hưởng đến quản lý hoạt động chi trả dịch vụ môi trường rừng.....	17
1.3.1. Các yếu tố khách quan	17
1.3.2. Các yếu tố chủ quan.....	20
1.4. Kinh nghiệm thực tiễn về quản lý hoạt động chi trả dịch vụ môi trường rừng của một số địa phương và bài học kinh nghiệm đối với tỉnh Bắc Kạn	22

1.4.1. Kinh nghiệm quản lý hoạt động chi trả dịch vụ môi trường rừng của tỉnh Lào Cai	22
1.4.2. Kinh nghiệm quản lý hoạt động chi trả dịch vụ môi trường rừng của tỉnh Kon Tum.....	23
1.4.3. Bài học kinh nghiệm cho tỉnh Bắc Kạn	25
Chương 2. PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU.....	26
2.1. Câu hỏi nghiên cứu	26
2.2. Phương pháp thu thập số liệu.....	26
2.2.1. Thu thập số liệu thứ cấp.....	26
2.2.2. Thu thập số liệu sơ cấp.....	27
2.3. Phương pháp tổng hợp và phân tích số liệu.....	29
2.3.1. Phương pháp tổng hợp số liệu.....	29
2.3.2. Phương pháp xử lý số liệu.....	29
2.3.3. Phương pháp phân tích số liệu	29
2.4. Hệ thống chỉ tiêu nghiên cứu	30
2.4.1. Nhóm chỉ tiêu về quản lý nhà nước đối với hoạt động chi trả dịch vụ môi trường rừng	30
2.4.2. Nhóm chỉ tiêu phản ánh yếu tố ảnh hưởng đến quản lý hoạt động chi trả dịch vụ môi trường rừng	31
Chương 3. THỰC TRẠNG QUẢN LÝ CHI TRẢ DỊCH VỤ MÔI TRƯỜNG RỪNG TỈNH BẮC KẠN	33
3.1. Đặc điểm tự nhiên, kinh tế - xã hội tỉnh Bắc Kạn.....	33
3.1.1. Đặc điểm điều kiện tự nhiên tỉnh Bắc Kạn	33
3.1.2. Đặc điểm kinh tế - xã hội của tỉnh Bắc Kạn	37
3.2. Thực trạng chi trả dịch vụ môi trường rừng tại tỉnh Bắc Kạn	40
3.2.1. Quá trình hình thành và phát triển Quỹ phát triển Đất, Rừng và Bảo vệ môi trường tỉnh Bắc Kạn.....	40

3.2.2. Kết quả hoạt động chi trả dịch vụ môi trường rừng từ Quỹ phát triển Đất, Rừng và Bảo vệ môi trường tỉnh Bắc Kạn.....	44
3.3. Thực trạng Quản lý chi trả dịch vụ môi trường rừng tỉnh Bắc Kạn	48
3.3.1. Xây dựng kế hoạch chi trả dịch vụ môi trường rừng.....	48
3.3.2. Tổ chức quản lý hoạt động chi trả dịch vụ môi trường rừng.....	51
3.3.3. Công tác kiểm tra, giám sát hoạt động chi trả dịch vụ môi trường rừng.....	58
3.4. Phân tích các yếu tố ảnh hưởng tới Quản lý chi trả dịch vụ môi trường rừng tỉnh Bắc Kạn	61
3.4.1. Các yếu tố khách quan	61
3.4.2. Các yếu tố chủ quan.....	67
3.5. Đánh giá thực trạng Quản lý chi trả dịch vụ môi trường rừng tỉnh Bắc Kạn.....	72
3.5.1. Kết quả đạt được	72
3.5.2. Hạn chế và nguyên nhân.....	74
Chương 4. GIẢI PHÁP TĂNG CƯỜNG QUẢN LÝ CHI TRẢ DỊCH VỤ MÔI TRƯỜNG RỪNG TỈNH BẮC KẠN	76
4.1. Quan điểm, định hướng và mục tiêu tăng cường quản lý chi trả dịch vụ môi trường rừng của tỉnh Bắc Kạn	76
4.1.1. Quan điểm, định hướng.....	76
4.1.2. Mục tiêu.....	77
4.2. Giải pháp tăng cường quản lý chi trả dịch vụ môi trường rừng của tỉnh Bắc Kạn	78
4.2.1. Giải pháp nâng cao hiệu quả công tác xây dựng kế hoạch chi trả dịch vụ môi trường rừng	78
4.2.2. Giải pháp tăng cường công tác tổ chức thực hiện việc quản lý hoạt động chi trả dịch vụ môi trường rừng	79
4.2.3. Giải pháp nâng cao hiệu quả công tác thanh tra, kiểm tra hoạt động chi trả dịch vụ môi trường rừng	80

4.3. Kiến nghị đề xuất	81
4.3.1. Đối với Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn.....	81
4.3.2. Đối với Quỹ Trung ương.....	82
4.3.3. Đối với UBND tỉnh Bắc Kạn	82
4.3.4. Đối với UBND cấp huyện, xã	83
KẾT LUẬN	84
DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO	86
PHỤ LỤC	89

DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT

BQLR	:	Ban Quản lý rừng
BV&PTR	:	Bảo vệ và Phát triển rừng
CTCP	:	Công ty Cổ phần
DVMTR	:	Dịch vụ môi trường rừng
PTNT	:	Phát triển Nông thôn
UBND	:	Ủy ban nhân dân

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 2.1.	Số lượng mẫu điều tra	28
Bảng 2.2.	Thang đo quãng Likert đo lường mức độ đồng ý	30
Bảng 3.1.	Hiện trạng rừng và đất lâm nghiệp tỉnh Bắc Kạn	36
Bảng 3.2.	Một số chỉ tiêu kinh tế - xã hội tỉnh Bắc Kạn giai đoạn 2017-2019	38
Bảng 3.3.	Số tiền thu được từ dịch vụ MTR giai đoạn 2017-2019.....	44
Bảng 3.4.	Mức chi trả dịch vụ MTR tỉnh Bắc Kạn phân theo huyện giai đoạn 2017-2019	46
Bảng 3.5.	Mức chi trả dịch vụ MTR tỉnh Bắc Kạn phân theo đối tượng giai đoạn 2017-2019	47
Bảng 3.6.	Kế hoạch ủy thác tiền DVMTR của các đơn vị sử dụng	48
Bảng 3.7.	Kế hoạch sử dụng tiền chi trả dịch vụ MTR.....	49
Bảng 3.8.	Đánh giá của cán bộ quản lý về công tác xây dựng kế hoạch chi trả DVMTR	51
Bảng 3.9.	Diện tích rừng cung ứng dịch vụ MTR tỉnh Bắc Kạn	52
Bảng 3.10.	Các hình thức tuyên truyền chính sách chi trả DVMTR	53
Bảng 3.11.	Số hộ, người dân, tổ đội tham gia bảo vệ rừng.....	54
Bảng 3.12.	Đánh giá của cán bộ quản lý về công tác tổ chức quản lý hoạt động chi trả dịch vụ môi trường rừng	55
Bảng 3.13.	Đánh giá của các đối tượng được chi trả dịch vụ môi trường rừng về công tác tổ chức quản lý hoạt động chi trả DVMTR	56
Bảng 3.14.	Công tác kiểm tra giám sát, đánh giá hoạt động chi trả DVMTR tỉnh Bắc Kạn.....	58
Bảng 3.15.	Tổng hợp các vụ xử lý vi phạm về quản lý, bảo vệ rừng	59
Bảng 3.16.	Đánh giá của cán bộ quản lý về công tác kiểm tra, giám sát hoạt động chi trả dịch vụ môi trường rừng	60